

El camí de sirga

El grup de Movem a l'Ajuntament ha demanat que es recuperi el tram de camí de sirga entre Ferreries i Jesús actualment abandonat. L'alcalde i el grup del PDeCAT han protestat manifestant que s'han apropiat d'un tema que formava part del seu programa electoral. Baralles per un assumpte que pot interessar tothom.

Josep Bayerri Raga,
periodista

El camí de sirga era una senda o corriol que anava paral·lela als rius navegables. Per ell circulaven els animals i persones que empenyaven els vaixells (feien la sirga) quan el corrent o la manca de vent dificultaven avançar sobre les aigües. Al llarg de tot l'Ebre, des de Navarra i La Rioja fins a la desembocadura, hi havia el camí de sirga, que es considerava una infraestructura important i els ajuntaments tenien obligació de cuidar la seva operativitat mantenint-lo net i en condicions, atès que era fonamental per a garantir el transport de mercaderies, especialment el blat, des de l'interior peninsular fins al port de Tortosa, on es transvasava als vaixells de mar.

El camí de sirga al llarg del riu Ebre anava oscil·lant d'una vora a l'altra en funció dels accidents naturals o artificials que el condicionaven. En arribar a Tortosa passaven a la riba dreta perquè al marge esquerre hi havia cases des del Paolet a Santa Anna que abocaven directament al llit del riu, com el Palau Episcopal i la Casa de la Diputació del General, entre altres. Per anar caminant des de Ferreries a Jesús hi havia dues alternatives: pel carrer del Comerç o per la vora de riu, el "camí de sirga"; gairebé ningú anava pels Quatre Camins perquè es feia molta volta, tot i que els autobusos (Autobuses Ebro) feien el recorregut sempre per Roquetes.

Jo recordo molt bé el tram del camí de sirga entre Ferreries i Jesús. Era un estret caminet només apte per a vianants i com a molt per a bicicletes en fila índia. Començava on s'acabava el mur, a la rambla de Catalunya; seguia per darrere de la vaqueria de Llavet i altres finques fins a la Fàbrica de Bau, on s'havien de baixar uns esglaons per travessar un rierol que desguassava al carrer Comerç per on

corria l'aigua quan plovia. Després continuava encaixat entre els canyars, que impediaven la vista del riu, i les tanques dels horts, fins a arribar al del canalet de la Vall Cervera, on hi havia una plataforma de formigó per al pas de ben just un metre d'ample sense cap protecció. Passar-hi feia temor; un cop creuat, la drecera es convertia en el camí d'accés a la farinera que hi havia, i que encara subsisteix entre runes, i d'allí a Jesús.

Els nois que anàvem al Col·legi de la Immaculada el fèiem en bicicleta malgrat la prohibició de tots, pares, capellans i guàrdies. Per sort mai va haver-hi cap desgràcia. L'abundància dels canyars impedia lògicament que la gúmena de la sirga pogués arribar des de la proa dels llauts als músculs que l'empenyaven des de terra. De fet els darrers llauts que feien la sirga se situen a principis dels anys quaranta transportant arròs des dels pobles del Delta fins als molins d'Amposta i Tortosa. De Tortosa en amunt va desaparèixer físicament amb la construcció dels murs dels embassaments de Riba-roja i Mequinensa, a finals de la dècada dels cinquanta, com explica el mestre i literat mequinensà Jesús Moncada (1941-2005), que ho va viure en la seva joventut.

Aprofitant que estem a l'estiu i parlant del tema recomano llegir o rellegir la novel·la *Camí de Sirga* (1988), a què faig referència al meu llibre *Les Riberes catalanes de l'Ebre*. Moncada explica els darrers anys de la navegació per l'Ebre coincidents amb la demolició del poble vell de Mequinensa, que havia de ser inundat per les obres de l'embassament de Riba-roja, tot i que després no ho seria en canviar el pla de l'obra quan ja estava enderrocat. És una novel·la de culte que es fa llegir, o s'hauria de fer llegir, als instituts de les nostres comarques. Està traduïda a 21 idiomes, entre els quals una magnífica versió en castellà que jo he regalat en diverses ocasions a amics espanyols capaços de conèixer coses de Catalunya que molts altres no volen entendre. ■

El darrer transport fluvial fou als anys quaranta entre els pobles del Delta i els molins arrossers de Tortosa. Gairebé sempre pujaven contra corrent a sirga.

CONSULTES EXTERNES • URGÈNCIES • SALA DE PARTS • HOSPITALITZACIÓ • QUIRÒFANS • P

**CLÍNICA
TERRES DE L'EBRE**
TORTOSA

e-admissió
Visita mèdica
Vacunació
Revisió resultats
Control post-quirúrgic
Control post-ingrés

JA POTS DEMANAR VISITA A LA NOSTRA WEB
www.clinicaterresebre.cat

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresebre@salutortosa.cat

977 588 200
Reserva de visites 977 588 205

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia.	INF Cures, injectables, vacunes i educació per la salut.
ALG Proves d'al·lèrgia.	ME Revisions esportives per a infants, adults i professionals.
AN Clínica del dolor.	OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i morfològica, histerosalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D.
AP Biopsia, citologia i immunohistoquímica.	GIN Tomografia de coherència òptica (OCT) i laser YAG.
CAR ECG, HOLTER ECG I TA, ergometria i ecocardiografia.	OFT Biomètria, campimetria, retinografia.
COT Infiltracions, embenats i enguixats.	ORL Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibrolaringoscòpia i potencials evocats auditius.
DER Crioteràpia i electrocoagulació.	PNE Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polisomnografia.
DIG Gastrosccòpia, colonoscòpia i polipectomia amb sedació.	